

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. Telephone: 2876 CORTLANDT.

NO. 239. — ŠTEV. 239. NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 11, 1918. — PETEK, 11. OKTOBRA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Poslanica predsednika

PREDSEDNIK WILSON JE IZDAL DANES V BELI HIŠI NASLEDNJO POSLANICO. TIKAJOČO SE ČETRTEGA VOJNEGA POSOJILA.

Bela Hiša, Washington, D. C., 10. oktobra.

Zadnji dogodki so povečali, ne pa zmanjšali važnost tega posojila in upam, da mi bodo sodržavljani dovolili izjaviti to na zelo odkrit način. Najboljša stvar, ki bi se mogla zgoditi, bi bila ta, da bi se to posojilo ne le v polni meri podpisalo, temveč tudi prepisalo. Naš bojamo se sredi največjega izvajanja sile te dežele kot smo ga bili predaj priča ali kot se ga je kedaj napovedalo vnaprej in le en dan cmahovanja v tem naporu bi predstavljal tragično škodo tako za nas kot za ostali svet. Ničesar se ni zgodilo, kar bi napravilo varno ali možno storiti kaj drugega kot nadaljevati z našim naporom do skrajnosti. Časi so resni in odgovor mora biti popoln.

Woodrow Wilson, M. P.

Kajzer odstopil?

VESTI, KI PRIHAJAJO V NEUTRALNE DEŽELE, NAZNAVJAJO, DA JE KAJZER ODSTOPIL. — MNENJE LANSINGA. — ČE POSTAVI NA PRESTOL KAKEGA SVOJEGA SINA, MU NE BO NIC POMAGALO. — KAJZERJEV POZIV.

London, Anglija, 10. oktobra. — V Stockholmu prihajajo nepretrgano poročila, da je nemški cesar odstopil. Tozadavna poročila je dobila tujakinja "Post". V Berlinu in po drugih nemških mestih so izbruhnili veliki nemiri.

Ze nekaj tednov so krožile op nevtralnih deželah, nahajajočih se v bližini Nemčije, da je nemški cesar sklenil odstopiti. Razen teh novic so prihajala tudi nepotrjena poročila, o naraščajoči razoranosti v Nemčiji.

17. septembra so dobili vodilni angleški krogi brzojavko, da je kajzer odstopil oziroma, da namerava v najkrajšem času odstopiti. Amsterdam, Nizozemsko, 10. oktobra. — "Koelnische Zeitung" poroča, da se je cesar Viljem zahvalil nemški industrijski družbi za zaupnico z besedami:

— Ura je težka in odločilna. Mi se borimo za bodočnost svoje domovine ter za ohranjenje svoje zemlje. Da pa uspešno izvršimo to, potrebujemo skupnega sodelovanja vseh umstvenih, moralnih in ekonomskih moči Nemčije.

Naša nepremagljivost je odvisna od tega sodelovanja. Volja obrambe mora vezati vsa separatna naziranja in separatne želje v veliko enoto.

Z ozirom na poloficijelno poročilo, ki dospelo iz Berlina, je bila sprejeta resignacija von Steina, pruskega vojnega ministra. Na njegovo mesto je stopil generalni major Scheuch.

Bazel, Švica, 10. oktobra. — Iz nemškega glavnega stana je dospel v Berlin general Ludendorff ter se je vdeležil konference, ki se je vršila v glavnem mestu Nemčije.

Tozadavna vest je dospel danes sem. Auburn, N. Y., 10. oktobra. — Državni tajnik Robert Lansing se je vdeležil praznovanja stoletnice obstoja Auburn Theological Seminary. Pri tej priliki je razpravljat tudi o vesteh, ki so dospelale sem glede odstopa nemškega kajzerja. Med drugim je rekel tudi sledeče:

Ta vest ni nova, ampak že dolgo časa kroži. Dokler ne vemo, kdo bo stopil na kajzerjevo mesto, nimajo take govorice za nas nobenega pomena. Kaj lahko se zgodi, da v slučaju odpovedi postavil kakega svojega sina na prestol. Toda taka stvar bi popolnoma nič ne izpremenila situacije. Če bi pa z njegovim odstopom postala Nemčija demokratska država, potem bi bilo to seveda nekaj drugega.

Državni tajnik je tudi povedal svoje mnenje glede Četrtega Posojila Svobode.

— Zelo velika nupaka bi bila — je rekel — če bi začeli ljudje za en sam trenutek zametati podpisovanje. Če bi bil danes sklenjen mir, bi trajalo več kot eno leto, predno bi prevedli vse vojake preko morja in predno bi razorožili armado. Ko preskrbljujemo svojo armado in ko jo pošiljamo preko morja, ne zamujamo ničesar. Enako se tudi ne sme v tem slučaju ničesar zamuditi.

Iz Nemčije

Nemški odgovor na predsednikovo vprašanje je dovršen. — Poslanico se je sestavilo po konferenci med Maksimilijanom in ministri.

Kodanj, Danska, 10. oktobra. — Nemški odgovor na poslanico predsednika Wilsona se je sestavilo po konferenci princa Maksimilijana Badenskega, nemškega državnega kancelarja ter podkancelarja von Payerja ter vojaških odposlancev lade.

Ta informacija je vsebovana v sporočilu, katero se je sprejelo tukaj iz Berlina.

Amsterdam, Holandsko, 10. okt. Poluradni Wolffov urad v Berlinu je objavil odgovor predsednika Wilsona na mirovne predloge princa Maksimilijana Badenskega, cesarskega nemškega kancelarja s sledečo pripombo:

— Oficijelna besedila odgovora se pričakuje, vendar pa kaže odgovor predsednika, da je treba še nadaljnjih pojasnil od strani nemške vlade. V ta namen, Roulers in Thorout je uničen je treba skrbnega razmisleka od požar.

strani vlade.

— Odgovor na predsednikovo končno vprašanje se je dalo v govor predsednika Fehrenbacha v nemškem državnem zboru z dne 5. oktobra, ki je v imenu nemškega naroda izjavil, da odobrava državni zbor mirovno ponudbo ter jo smatra za svojo.

Porušeni Lens.

Pariz, Francija, 10. oktobra. — Pretresljivo sliko podaja o porušeni Lensu nek očividec, ki je obiskal mesto potem ko se je Nemci umaknili. Železniški tir so razdejali; tračnice so naložene na kupe. Župan mesta Lens Basly pravi, da je mesto popolnoma "izravnano".

Nemci so razstrelili cele okrajne mesta, da so mogli izkopati strelne järke.

Vsi prebivalci, katerih je bilo 35 tisoč, so odšli in mesto je mrtev. Voda je napolnila premogovnike, ki so dajali na leto po 3 milijona ton premoga.

Roulers in Thorout je uničen je treba skrbnega razmisleka od požar.

Dunaj je nervozen

Na Dunaju se je vršila ministerjalna seja. — Ministri so sklenili, da se da narodom avtonomija.

London, Anglija, 10. oktobra. — Dunajska poročila pravijo, da je avstrijsko-ogrski min. svet sklenil podeliti narodno avtonomijo, da "se naerti predsednika Wilsona na izpremenje v dejstvo".

Česke stranke se niso vdeležile posvetovanja, kajti ravno danes imajo zelo važne seje.

Poročilo Exchange Telegrapha iz Švice pravi, da se gibanje, da se loči Ogrska od Avstrije, zelo širi v javnosti.

Sicer prevladuje po zaveznikih deželah splošno zadovoljstvo nad noto predsednika Wilsona kot odgovor nemški vladi na njeno mirovno ponudbo, vendar pripominja Daily Chronicle, da nota ni imela namena podati popolnih podatkov glede pogojev za premirje ali mir.

— To ni odgovor, temveč samo njegov predhodnik, — pravi dalje list. — Ako ta predhodnik doseže svoj namen, tedaj bo po posvetovanju z zavezniki brezdvomno dano popolno pojasnilo in bo zavzemalo več kot 14 točk, ki so v nekaterih ozirih že izven sedanjega časa.

Bazel, Švica, 10. oktobra. — Kakor pravi neko berlinsko poročilo, nemška vlada se ni preje la avtentnega besedila odgovora predsednika Wilsona na poslanico princa Maksa; zato se tudi ne more natančneje o tem razpravljati, dokler ne pride oficijelno poročilo.

Na vsak način pa je jasno, da je nadaljnja izjava nemške vlade potrebna.

Pariz, Francija, 10. oktobra. — Med dunajskim prebivalstvom se pojavlja mrzljivost, ko vsakdo pričakuje odgovora predsednika Wilsona na mirovno ponudbo centralnih držav.

Prejšnji francoski min. predsednik Rene Viviani, razpravljajoč o odgovoru predsednika Wilsona princa Maksu, piše:

— Odgovor je bil dan v pravem času. Ako bi bil prišel prej, tedaj bi bili Nemci rekli, da ni bil rojen v modrem prenosku. Ako bi bil prepozen, tedaj bi napravil utis, da so zavezniški narodi razdeljeni in da so prišli do sporazuma.

Nota je odločna brez brutalnosti; vznesena, toda brez oholosti, s katero je Nemčija tako pogosto teptala premaganega. Ima vse bistvo, ki vsebuje neovrgljive dokaze za vzroke in razloge vsakogar, tudi v Nemčiji. Mnogi si želijo, da bi bil odgovor bolj oster; toda, ako teče kri iz tako mnogih

zijočih ran, nikdo ne more lahko odgovoriti z navadno zavrnitvijo take ponudbe, ne da bi dal Nemčiji priložnost, da se sklene na človeštvo.

Nota je spretna ter zahteva jasno pot in ne kot srednjeveški triki, ki so bili tako tradicionalni do današnjega dne.

Po logičnem procesu je prišel predsednik Wilson do pogoja, da se mora zavezniško ozemlje izprazniti, toda to nasprotniku ni povedano v obliki izzivanja. Na ta pogoj se ne more odgovoriti z jezo, kajti ali pa z razaljivo besedo. Odgovoriti se mora v obliki, ki v jasni luči kaže nemško dobro ali slabo voljo in ki bo dokazala sveto, ako odkritosrečno preveva predloge, ki so zdaj — predmet razmotrivanja.

V tem tiči diplomatska spretnost. Opazilo se bo, da tiči nevarnost preloma na centralnih državah, ali bolje, na Nemčiji, katero predsednik loči od drugih centralnih zaveznic, kakor bi smatral zadnje že zrušene pred noge entente.

Ako so nemške misli odkritosrečne, bomo videli. Ako hočejo varati svet, ako še vedno smatrajo druge za nižje v primeri s samimi seboj, bomo tudi videli.

Zdaj je princa Maksimilijan Badenski na vrsti, da govori.

Racije gasolina.

Washington, D. C., 9. oktobra. Milijoni lastnikov avtomobilov bodo v kratkem izvedeli, kako jih bo vlada pozvala, da pomagajo izvesti program za zmanjšanje uporabe gasolina. Pričakuje se, da bo administrator za kurjavo dr. Garfield jutri v stanu, razložiti svoj načrt, katerega je izdelal. Uporaba gasolina bo omejena vsem, razun onim, ki ga neobhodno potrebujejo.

Dasiravno se je prepoved uporaba avtomobilov v nedeljo dobro obnesla in je bilo mogoče poslati na fronto več milijonov galon gasolina, je dr. Garfield navzlic temu prišel do prepričanja, da je potrebno še bolj varčevati z dragocenim oljem.

Do sedaj so bile prizadele samo države vzhodno od Mississippija, ker je bil namen napolniti shrambe ob morju in so bile prevorne težkoče na poti pomoči z zapada. V novi odredbi pa bo vključena cela dežela.

Ali se bodo vpeljale nakaznice, še ni gotovo, ker se je v Evropi pokazalo, da je treba na tisoče oseb za ščepanje nakaznic.

Poglavitna naloga bo padla na prodajalce, ki bodo pozvani za patriotično pomoč.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDruženih Državah.

Opustošenje mesta Rheims

Poroča se, da je bilo mesto Rheims razdejano od Nemcev do zadnjega poslopja. — Katedrala je kup razvalin.

Z Ameriško armado v Franciji 9. oktobra. — Ameriški infanterijski odelki, ki so sodelovali s Francozi, so razkrili na svojem krilu 250 nemških strojnih pušk. Slednje so se nahajale na vrhu nekega griča ter streljale na napredujoče Francoze. Američani so naskočili griču, prepodili sovražnika ter se polastili njegovih strojnih pušk. Nato so šli naprej proti severni skupini s Francozi za celih enajst kilometrov. Za to delo so dobili Američanci pohvalo generala Gourauda.

Municijjski motorni vozovi, ki so dovažali izstrelke, so delali skozi 8 ur neprestano, prav kot ameriška artilerija in infanterija. Neopredni učinek francosko-ameriškega navalja, v katerem so omejenjeni tvorili le par posameznih slučajev, je bil, da so se Nemci popolnoma umaknili iz kroga, obdajajočega mesto Rheims. Včeraj sem si ogledal podstavke, s katerimi se je pričetka vojne naprej obstreljevalo na nepotreben način mesto Rheims, ki je važno središče šampanjske industrije in ki je znano tudi radi svojih predilnic. Pozneje sem šel v opustošeno mesto ter obiskal v družbi francoskih in ameriških častnikov razvaline slavne katedrale Notre Dame, ene najbolj plemenitih in sijajnih proizvodov prvotne gotične arhitekture.

Vsako pozna sedaj žalostno usodo 500 krasnih soh, ki so stale nekoč na portalih. Vse so bile razbite vsled stalnega obstreljevanja, ki se je osredotočevalo krog katedrale. Poslopje je skoro popolnoma brez strehe ter so ostali le še ostanki nekoč lepe strehe. Izginila so tudi krasno izdelana okna.

Težko je razumeti, da je bilo to razbito in opustošeno mesto nekoč kraj kronanja francoskih kraljev ali da je bilo versko središče na rodu potem ko so Vandali in Huni Srednjega veka prenehali vzemirjati Francijo. Moderni Huni se storijo mestu Rheims še veliko več kot njih pradedi. Ne vjamem, da je ostalo v starinskem mestu eno poslopje, ki je ušlo obstreljevanju sovražnika. Nekoč procvitajoče mesto, ki je šlo 100.000 urebivalcev, je danes panorama zbitih opek, kamenja in ometa. Civilno prebivalstvo je ravno kar prišel prihajati nazaj v majhnih skupinah. Otvorjena ni niti ena prodajalna, delavnica ali tvornica.

Kot se mi je reklo, je nagromadenih v vinskih kletih nekako 25 milijonov kvartov šampanjca, od

Oficijelna poročila

ANGLEŠKO POROČILO.

London, Anglija, 10. oktobra. — Nočno. — Ob zori danes zjutraj smo na celi fronti obnovili svoje napredovanje. Na vseh točkah se je hitro napredovalo in to kljub naporom sovražnih zadnjih straž, da ustavijo naše napredovanje.

Nase čete se bližajo velikim gozdovom istočno od Bohain ter so stopile v Vaux-Andaigny. Severno od tega mesta smo dospeli do splošno črte reke Selle od St. Souplett pa do bližine Solesmes ter zavzeli Le Chateau.

Zapadno od Solesmes smo zavzeli Avesnes in Rieaux ter nadalje St. Martin.

Zapadno od kanala Selde smo zavzeli Etrun.

V mestih in vaseh, katere smo zavzeli pri današnjem napredovanju, je znašalo število civilistov 2500 ljudi, vključno v mestu Caudry.

Južno-istočno od Lens so naše čete nadalje napredovale ter zavzele Rouvroy.

Dnevno poročilo. — Nadaljevali smo včeraj in včeraj zvečer z napredovanjem in to kljub povečanemu odporu sovražnika ter so na večer naši oddelki ustanovili preko Cambrai-Le Cateau ceste, v razdalji dveh milj od Le Cateau.

Boji se vrše od glavne ceste, na obeh straneh Caudry ter tudi istočno od Cambrai, kjer smo napredovali.

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 10. oktobra. — Dnevno. — Tekom noči se je nadaljevalo z zasledovanjem sovražnika istočno od St. Quentin in Francozi so zasedli gorič Landrineourt ter šli preko Beaurieux in Fontaine — Notre Dame.

Severno od Aisne so Francozi potiskali sovražnika nazaj z veliko močjo v okraju istočno od Ostel. Francoske čete držijo visino Croix-sans-Tete. Prekoračile so Aisne kanal nadalje proti iztoku.

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 10. oktobra. — Nočno. Sovražni napadi so se izjavili na fronti pred našimi novimi pozicijami na črti istočno od Cambrai St. Quentin ter tudi na obeh bregovih reke Meuse.

Dnevno poročilo. — Na bojni fronti med Cambrai in St. Quentin smo zasedli pozicije v ozadju. Izpraznili smo Cambrai.

Južno-istočno od Cambrai smo se s pomočjo uspešnih protinapadov, katere so podpirali tanki na večer 8. oktobra polastili Seranvillers ter višin na obeh straneh Esnes.

Tekom včerajšnjega dneva nam je sledil sovražnik sovražnik z močnimi silami na obeh straneh rimske ceste v smeri proti Cateau. Tukaj so naše naprej poslane čete zavrnile sovražno kavalerijo, ki je napadla, podpirana od tankov.

V Champagne se je zavrnilo delne sovražne napade na obeh straneh St. Etienne.

Med Argoni ter Ornes visino so ameriške čete v sodelovanju s francoskimi četami zopet napredovale na istočnem bregu reke Meuse.

Na robu Argonskega lesa so se izjavili napadi sovražnika, ki je imel vsled tega težke izgube. Cornay, v katerega je bil prodrl sovražnik, se je zopet zavzelo.

Glavni napadi, katere se je izvedlo med Aire in Meuse, so bili obrnjeni proti Sommerance in Romagne. Oba kraja sta ostala v naših rokah po omahujočem boju.

Katere množine se jih je 7 milijonov konfisciralo od nemških častnikov. To mi je povedal neki francoski polkovnik, ki pa ni bil prav nič navdušen, da se je rešilo toliko solnčnega sveta. — Vse to ni vredno ene razdejane sohe na katedrali, — je rekel.

Nemci so storili mestu Rheims nekaj, česar se ne more poplačati z denarjem. Povsod po mestu je najti dokaze, da so Nemci uporabliali požigalne bombe ter skušali uničiti z ognjem, česar niso mogli doseči s kroglijami in granatami.

Južno od Katedrale se nahaja nadškofjska palača, vsebujoča dvorano, katero so uporabljali kralji pred kronanjem in tudi dvorano, v kateri se je vršil kraljevski banket. Ta palača je popolnoma preokupirana od krogelj in požganja. Neki francoski major, s katerim sem se sestal v pritlični kapeli poslopja, je rekel, da so Nemci skozi ti dni pred odbodom iz mesta in okolice polnili celo ozemlje s strupenimi plini.

Iz teh ali onih vzrokov ne moremo Nemci zgubljati ter igrati pri tem svojo igro na pošten način dasiravno pričakujejo v svoji diplomaciji, da se jim bo izkazalo vse dvorljivosti, katere se izkazuje civiliziranim narodom.

Pa zakaj bi nadaljevali s to žalostno povestjo? Peljal sem se skozi mesto skozi kamuflažni zastor, ki se je dotikal našega avtomobila in zrl sem na trgovski del mesta, katerega he je oropalo vsake oblike in vsega življenja. Gledališča so podrti prav do temelja. Kavarnar so razbite. Velike prodajalne so uničene. Rheims je bil nekoč utripajoče srce ravnine, obdane od kričev, posejanih v vinogradi, ki so prinašali občini veliko bogatstvo. Ograje iz bodeče žice, ki so tekale skozi ceste, so kazale, da so nameravali Francozi braniti vsako ped zemlje v mestu

tr se ne umakniti iz zgodovinskega mesta.

Obiskal sem tudi eno izmed številnih kleti, napolnjenih s šampanjem. Te kleti so obstajale iz dolgih generacij. Tam sem našel ljudi, ki so vstrajali na svojih mestih skozi celo dolgo obstreljevanje.

Bogat plen ob Amuru.

Tokio, Japonska, 10. oktobra. — Med vojnim plenom, katerega so zavezniški zajeli ob Amuru v Sibiriji od 19. do 22. septembra, se nahaja 5 parnikov, 30 železniških voz, 5 avtomobilov, 512 pušk, ena strojna puška, 17 zabojev municije ter na tisoče bajonetov in sabelj.

Današnje poročilo japonskega vojnega urada se glasi:

— Konjenica in pehota zasledujeta sovražnika od Zeje v smeri proti Ranbuki; 29. septembra je bil zavzet Joldmin. Oddelek 3. divizije je 29. septembra dospel iz Čite do Hefnevzinska. Reka Zeja je očiščena od min.

Nemško nasilje v Belgiji.

Havre, Francija, 8. oktobra. — Nemške oblasti so izdale odredbo, po kateri so primorani vsi moški prebivalci od obrežja do Bruges od 15. do 45. leta zapustiti svoja domovja in delati v nemških municijskih tovarnah.

Jofre je ozdravel.

Pariz, Francija, 10. oktobra. — Influenca, zaradi katere maršal Jofre ni mogel odpotovati v London, je milega značaja in bo maršal že jutri vstal.

"GLAS NARODA"
NEWSPAPER PUBLISHING COMPANY
 (Slovenian Daily.)
 Printed and published by the
 (a corporation.)
FRANK BAKER, President. **LOUIS BENEDIK, Treasurer.**
 Place of Business of the corporation and address of above officers:
 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 Na leto letja velja list na Ameriki \$2.00 Za celo leto na mesto New York \$3.00
 In Canada \$2.50 Za pol leta na mesto New York \$1.00
 Na pol leta \$1.00 Za četrt leta na mesto New York \$0.50
 Na četrt leta \$0.25 Za šest mesecev na celo leto \$1.00
 "GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.
 "GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 Sunday every day except Sundays and Holidays
 Subscription yearly \$3.50.
 Advertisement on agreement.
 Dopolni brez podpisa in osebni se ne priobčujejo.
 Denar naj se blagovoli pošilja po — Money Order,
 ali po pošti kraj naročnikov, da se nam tudi pošilja po pošti
 naznan, da hitreje najdemo naslovnik.
 "GLAS NARODA"
 New York City.
 Telefon: 2876 Cortlandt.

Nova možnost

V sedanjem času je treba računati samo z možnostmi. Razmere se neprestano spreminjajo, in človek ne ve, kaj bo prinesel jutrišnji dan. Tako je tudi z našim jugoslovanskim vprašanjem. Kako bo rešeno?

Pri starem ne bo ostalo, kajti zmaga centralnih zaveznikov je izključena. Možnosti za to ali ono rešitev je pa veliko in se še neprestano nove ponavljajo.

V Ameriki so razdeljeni Jugoslavlani v dva tabora. Precej se jih zavzema za Jugoslavijo, državo Slovencev, Hrvatov in Srbov, veliko je pa tudi takih, ki bi radi imeli republiko po vzoru Združenih držav.

Tisti, ki so nam delali sramoto, namreč ljudje, kateri so sedaj zaverovani v Avstrijo in njenega vladarja, so se priključili prvemu oziroma drugemu taboru.

K temu so jih prisilile razmere, strah pred postavo in bojazen, da bi ne ostali popolnoma osamljeni in navezani sami nase.

Glede naroda v starem kraju imamo take in take podatke. Znano nam je, da so Slovenci in Hrvati odločno proti krivičnemu postopanju avstrijske vlade. Je sicer par izjem kot na primer dr. Šusteršič.

Ljudje njegovega kova so se prodali vladi bodisi za denar, bodisi za razne lepodoneče obljube.

Tek ni vredno vpoštevati. To so nevedni sinovi našega naroda in jih narod ne prizna za svoje.

Zadnji čas smo precej slisali, da se bo Avstrija izpremenila pod pritiskom zaveznikov v državo, v kateri bodo imeli Jugoslavlani popolno avtonomijo.

Avstrija je baje s tem zadovoljna, toda dunajske listice so premetene ter so obljubile Hrvaški in Dalmaciji avtonomijo, dočim bi Slovenci pripadali še vedno nemškemu delu Avstrije.

S tem pa najbrže ne bo nič, kajti združenje jugoslovanskih narodov v Avstriji, je brez Slovencev nemogoče.

Predsednik Wilson je pripravljen začeti z Nemčijo mirovna pogajanja, če bosta Nemčija in Avstrija ugodili štirinajstim točkam, katere je navedel v nekem svojem govoru.

Ena teh točk tudi vsebuje zahtevo, da mora biti avstrijskim narodom dovoljeno da si določujejo sami svojo usodo.

Zavezniki ne bodo odnehali od svojih zahtev. Prej bo padel zadnji centralno-zavezniški vojak, predno bodo odnehali.

Če po sedanjem odgovoru predsednika Wilsona Nemčija in Avstrija ne bosta sprejeli zavezniških pogojev, jih bosta sprejeli kasneje, morda čez par mesecev, morda čez par let.

Kakorhitro se bo pa to zgodilo, bo zasigurana avstrijskim narodom pravica samoodločbe.

Naši ljudje v starem kraju to prav dobro vedo in so na ta svečani trenutek dobro pripravljani.

Kaj bodo odločili, zaenkrat se ne vemo.

Po raznih originalnih poročilih, ki smo jih sprejeli zadnji čas iz starega kraja, no podlagi majske deklaracije, na podlagi izjav slovenskih in hrvaških voditeljev v starem kraju, pa lahko mirno vesti izjavimo, da bi bili slovenski in hrvaški narod zaenkrat popolnoma zadovoljen s popolno avtonomijo v okviru avstro-ogrske države.

Če bomo mi v Ameriki s tem zadovoljni ali ne, se Slovenci in Hrvati v domovini ne bodo dosti brigali.

Naša dolžnost je enkrat za vselej in edinolet zainteresirati vodilne in odločujoče državniške za naše ljudi v stari domovini, prositi jih, naj jim dajo več kot prošnjo in jim dokazati, da zaslužijo več kot jim hočejo dati.

Malo nas je, pa imamo široko polje za svoje delovanje. Vsi kar nas je v Ameriki smo v senci Bele Hiše, in ameriški državljani lažje stopi v oči stik s kakim volilnim senatorjem kot pa domačin v starem kraju s sodnijskim pisarjem.

To moramo v prvi vrsti vpoštevati, če hočemo res kaj koristiti narodu. Zavedati se moramo neizmernih možnosti, ki se nam nudijo v Ameriki ter jih izkoristiti do skrajnosti, če je naša resna volja, da bomo s svojimi naerti uspešni.

Do skrajnosti!

Podpisovanje Četrtega Vojnega Posojila se ne vrši tako hitro kot bi se moralo vršiti. Voditelji kampanje Četrtega Posojila so morali izdati ponovne oklice na narod, naj podpisuje do skrajnosti.

Sramota, da bi ne bila dosežena določena svota, ne sme doživeti ameriški narod. Toda tolaži nas dejstvo, da čakajo ljudje konec ter da bodo postali bolj agilni zadnje dni kampanje. Prijetno presenečenje je sicer lepa stvar, pa ni vedno priporočljivo.

Zakaj čakati konec? Zakaj bi ne podpisali sedaj, takoj, ko imate vendar tako lepo priliko?

Saj ne zahteva vlada vašega denarja v dar. Če bi se ne mogla zanašati na dobrotljivost in narodna zavest svojih podanikov, bi eno stavno razpisala davke na zaslužke in premoženje, pa bi imela v par dneh veliko več kot potrebuje.

Toda vlada se zanaša na narodno zavest svojih podanikov. Ali bomo dopustili, da se bo zmotila v nas?

Ali jo bomo res razočarali s svojo malodušnostjo?

Vojak gre ponosen v najhujšo bojno vihar in je pripravljen žrtvovati svoje življenje za visoke ameriške ideale.

Ali boste vi tako malodušni in malosrčni, da niti svojega denarja ne boste hoteli posoditi za skorajšnje vresničenje teh idealov?

Do skrajnosti! To naj bo naše geslo! Dajmo sedaj, ko lahko damo, ko si lahko marsikaj pritrugamo, kar ni neobhodno potrebno.

Če sedaj ne bomo v polni meri zadostili svoji dolžnosti, se kaj lahko pripeti, da nam bo manjkalo stvari, katere bomo neobhodno potrebovali.

Slovenci! Ali imate že po vseh naselbinah svoje odbore za podpisovanje Četrtega Vojnega Posojila?

Ali vrše ti vaši odbori svojo dolžnost?

Ali je vsak med vami kupil že vsaj en Lond Četrtega Posojila Svobode?

Dokler ne bomo na vsa ta vprašanja pritrjevalno odgovorili, ne bomo mogli reči, da je bilo naše delo za novo domovino stoddostno.

Zakaj morajo podpisovati Jugoslavlani Četrto Posojilo Svobode

(V naslednjem priobčamo značilen govor, ki ga je imel Mr. Spiro Kučić, predsednik newyorškega jugoslovanskega odbora za Četrto Posojilo Svobode v Tammany Hall dne 6. oktobra. Mr. Spiro Kučić je ena najmarkantnejših osebnosti ameriškega hrvatstva. V Ameriko je prišel pred sedemindesetimi leti in je posebno znan našim jugoslovanskim rojakom ob Pacifiku. Ker je preživel dolgo let v San Franciscu. Ves svoj prosti čas je posvetil delu za narod in je torej uvidno, da se je lotil kampanje za Četrto Posojilo Svobode z vso vno mo Jugoslavlani in z vso poštrevobnostjo zavednega Amerikanca.)

Gospodje in dame, dragi moji rojaki:—

Dodeljena mi je bila lepa naloga, da tudi jaz nekoliko izpregovorim o pomembnosti današnjega sestanka. Vem, da je to lepa naloga, vem pa tudi, da ta naloga ni tako lahka, kajti da se je pravilno reši, je treba v prvi vrsti posebne govorniške spretnosti.

Prepričan sem pa, da postane ta naloga veliko lažja, če govoril človek iz sreče, iz duše duši. Ta misel me je ojačala in vsled tega se podajam na delo.

Hvala vam, da se se zbrati v tako velikem številu, da sta se tako mnogobrojno odzvali pozivu našega odbora, ki je bil sestavljen s tem namenom, da pojasni našemu narodu v New Yorku in okolici, kaj pomeni Liberty bond.

Kakšen je njegov namen, kako ga se lahko kupi, kako je varen in kaj bo končno dosegel.

Na vsa ta vprašanja hočem na kratko odgovoriti.

Vsem je dobro znano, zakaj se je Amerika vmešala v to vojno. Vsi vi dobro veste, da je bila ona na varnem, da se ji ni bilo treba bati nemškega napada. Pa ne samo to. V materialnem oziru bi se bila lahko zelo okoristila, če bi ostala nevtralna.

Toda Amerika se na vse to ni ozirala. Predsednik Wilson je natančno izprevidel ves položaj. — Izprevidel je nevarnost, ki je pretila najsvetejšim idealom človeštva, ni se oziral na materialno korist, ampak je odločno, kot naš edinolet Amerikane, potegnil meč ter napovedal vojno onemur, ki reprezentira germansko avtokracijo.

Na to morate vedno misliti, kadarkoli izpregovorite o boju med ameriškim idealom ter med nemškim materialističnim naziranjem. In ko boste enkrat o tem popolnoma prepričani, ko bo ta misel prežela vse vaše življe, vam bodo jasna tudi vprašanja, ki se nanašajo na Liberty bonde.

Da vam nekoliko jasnejše razložim, vam povem še to: Združene države so zato stopile v vojno, da ohranijo in zavarujejo sveto svobodo, katero je ogrožala nemška soldateska in avtokracija Nemčije.

Amerika je torej v vojni. Vojna je mogoče izvajati ali pa izgubiti. Ali ni res tako? Dobro, na kateri strani smo mi?

Ali smo zato, da Amerika uspešno izvojuje to vojno, ali smo zato, da jo izgubi?

Od razumevanja tega vprašanja, bo odvisno vaše postopanje napram vsemu tistem, kar lahko pripomore, da Amerika vojno izvojuje ali da jo uspešno izgubi.

Mi, otroci slovenskega Juga, mi Hrvati, Slovenci in Srbi, imamo z Ameriko iste cilje. Wilsonovi cilji so tudi naši cilji. Če Wilson zmaga, bomo tudi mi zmagnali, če bo Wilson poražen, bomo tudi mi poraženi.

Vprašanje je tako jasno, tako očividno, da ne more biti o njem nikakega dvoma. In če je to tako, — in tako je, in ni nič drugega, — potem nam ne preostaja ničesar drugega, kot da podpiramo predsednika Wilsona kolikor ga moremo podpirati, da čimprej uspešno izvojuje to vojno. Z drugimi besedami povedano, napraviti moramo vse, kar je v naši moči, da z Ameriko vred izvojujemo to vojno.

Ne smete pa pozabiti tega: Sami vojaki ne bodo izvajali vojne. Vojak je neobhodno potreben, vojak pa še ni vse. Za bojno erto je treba opraviti veliko dela, katerega vojak ne more opraviti. Izvršitev tega velikega dela, je pa nam namenjena, nam, ki smo ostali doma, kateri nismo mogli na bojišče.

En del, in to važnejši del tega opravljamo potom Liberty bondov.

Ali vam je znano, kaj je praznoprav Liberty bond?

Vlada ima veliko odgovornost. Odgovorna je za armado in morarico, odgovorna je za ljudi, ki so ostali doma. Preskrbovati mora, ne samo armado, pač pa tudi one, ki delajo za armado.

To je večmilijonska armada, to so njeni topovi, puške, munice in hrana. To so ladje, ki bodo vse to odvedle v daljne kraje, in poleg tega pride še na stotine drugih važnih del.

Za vse to je pa treba denarja, denarja in zopet denarja.

Ta denar pa mora posoditi — narod potom Liberty bondov. — Posoditi! Ta denar mora narod posoditi, nisem pa rekel, da ga mora dati oziroma potariti.

Strie Sami ne vpraša za dar, on vpraša samo za posodo!

On potrebuje ta denar, in ga hoče imeti posojenega. Zanj vam bo plačeval lepe obresti in ga vam bo nekega dne pošteno vrnil.

Kdo nam pa jamči za ta denar in za vse to?

Nikdo drugi, moji brati, kot ta velika, silna in bogata zemlja Amerika. Jamči nam zanj z vsem svojim silnim bogastvom, in vi sami dobro veste, kako neizmerno je to bogastvo.

Da bi bilo pa naenkrat konec tega bogastva, da bi izgubili to jamstvo, bi bilo potreba, nič več in nič manj, kot da se pogrezne vsa Amerika in da izgine v žrelu velikega oceana.

Le v tem slučaju bi izgubili ta denar. No, pa če bi ga, naj bi ga, kajti zanj bi se ne brigali več, ker bi nas ribe pojedle.

Vem, dragi bratje, da bi vas razžalil, da bi razžalil vaše razumevanje velikega vprašanja in v vašo rodoljubje, če bi vas začel nagovarjati in bodriti, da morate kupiti čimveč Liberty bondov.

Tega ne bom storil. Vem, da se boste tudi pri tej priliki dostojno in častno izkazali, kot pravi in vredni državljani oziroma gostje velike Amerike.

Rečem vam samo to: Ker smo imeli srečo, da nas je usoda že vsaj v enem vprašanju tako lepo združila, brez razlike političnega in verskega prepričanja, vstrajajmo in delajmo na to, da se odzovemo na poziv ameriške vade v kar najsičajnejši in največji meri.

Vi, ki ste danes tukaj, pojditte kot apostoli svobode med svoje rojake, razlagajte jim pomen Liberty bondov, bodrite jih, da naj jih kupujejo kolikor morejo.

Prepričan sem, da boste storili to. Dovolite mi pa, da predno zaključim, izrazim še eno misel. Še en občutek, ki mi je v sru in v duši. Ta misel in ta občutek je pa:

— Vidite, kako je lepo, kako lepo in koristno, če so bratje edini, če so bratje slojni!

Sloga ustvarja, sloga jači, ne sloga razdvaja, nesloga tlači.

Daj Bog, da bi imela ta naša sloga, ki nas je spravila skupaj k velikemu delu, veliko sadu v tem delu, pa ne samo to, temveč tudi:

— Daj Bog, da bi bivala ta sloga trajno med nami, da nas veže kot prave brate v vsakem poštenem narodnem delu!

V to ime pa:

Živele Združene države! Živele predsednik Wilson!

Živio sloboden in združen narod Hrvatov, Srbov in Slovencev

Živele bratstvo, svoboda in enakost naroda!

V zadnjem poročilu glede jugoslovanskega zborovanja za Četrto Vojno Posojilo, je pomotoma izostalo priznanje slovenskim tumbu računam. Tempotom dostavljamo, da so s svojim igranjem veliko pripomogle k presenetljivemu uspehu.

Dopisi

McWhorter, W. Va.

Več let sem naročnik Glas Naroda in se ni bilo v njem mojega dopisa. Prosim, da mi sedaj odstopite malo prostora v Vašem listu. McWhorter je še dokaj prijazen in okolian je lepa. Imamo populeno železnico in več malih premogovnikov. Plača se ni preslaba. En rov dela s polno paro, po drugih pa večkrat primanjkuje železniskih voz. Dobili smo tudi unijsko spado pod okrožje 17 United Mine Workers of America, ali se je premalo zanimamo za to koristno stvar.

Tukaj je nas malo Slovencev in Hrvatov. Društva se nimamo nobenega, ali brez napredka pa ni naša. Eni rojaki imajo svoje hiše in en Hrvat ima svojo trgovino.

Že večkrat se je očitalo Slovencev, da mi nismo ne trgovci, ne farmerji, ampak le delavci najnižje vrste. Kdo je tega kriv? Kriva je nečaja Avstrija, se največ pa smo krivi mi sami ter naši strankarski prepri in zavisti. Naj se mi oprost! Ni lepo od nas, ako si kateri rojak omisli trgovino, namesto da bi ga podpirali, pa um že nasprotujejo. Po vee krajih sem že čul: "Kaj je treba Slovencev? Dela naj, kakor jaz delam." In zopet drugi: "Misi, da je kaj več, kot smo mi. Rad bi bil gospod, pa je prenemuden!" Žal, da se to mnogokrat čuje. Sedaj pa se strankarski prepri, pa se sedaj, ko živimo v najbolj kritičnih časih, ko bi si morala duhovno in socialisti podati roko. Gre se za naša mladih in ekonomski obstoj.

Manjšina se mora podati večini. Če nismo dobili ljudovlado, vzemo za zgled Združene države, ne go pa sedanjemu Rusijo ali Mehiko. Če bo monarhija, vzemimo za zgled Anglijo, ne Avstrije, ne Rusije pod prejšnjim režimom. Največjo zapreko dela nam tretje stranka, ki je po številu največja. K tej stranki spadajo vsi tisti, ki ljubijo Avstrijo. Dragi rojak, pogledj druge narode, ki posedujejo železnice, parnike, premožova polja, rudnike, tovarne, morje itd. Kaj pa mi? Nič! In prišel je čas, da moremo to imeti tudi mi ako bomo složni. Pogledjmo kneže gozdove na Kranjskem, srebrne rudnike, premožova polja, železne rudnike, Jadransko morje: vse to bo last naroda. Rojaki, ah ne boš ponosen, ko bo slovenski parnik priplul v New York pod slovenske zastave? Kaj pa Balkan? Ako ni Nemcem koristil, zakaj ne bi nam Slovencev? Seveda, mi ne mislimo na rop kot Nemci. Sami bo prosto v Belgrad, Srebrom prosto v Ljubljano. Mi potrebujemo Balkan, Balkan potrebuje nas!

Prenišli, rojak, ako ostane Avstrija tako kot je bila pred vojno, tvoje posestvo ni več tvoje; na tvoje posestvo je že zapisanega toliko državnega dolga, da boš plačeval leta in leta in ta denar, ki si ga tukaj s trdom prihranil, ne bo tvoj. Sedaj se odloči: ali Avstrija, ali Jugoslavija. Ura bje dvanajst!

H koncu pozdravim vse Jugoslavlance. Podgorjanski.

San Francisco, Cal.

V mojem kratkem bivanju v tukajšnji slovenski naselbini sem našel grdo in veliko napako — sovražstvo: ravs in kavs je razširjen in vdomačen boj, nego v kateri drugi slovenski naselbini, kar sem jih še obiskal v mojem dolgem potovanju, in to sovražstvo je tako, da ne pozna ne meje, ne konec. To je grozno in težko je pisati o tem. Smo pač ljudje in narod, ki bi mogli odstraniti to posast, ki gloča mozek in piže kri. To sovražstvo med našim narodom je krivo, da navaden delavec in novodošli sam ne ve, kaj da je, kaj bi in kako bi. Največkrat postane neodločen ter ne ve, kaj in kako naj stori, da bo prav. In to je nemogoče. Ako govorim z enim, se zanerim drugemu in tako se tu nadaljuje. Ako bi naš človek želel z vsemi, se navsezadnje iznajde sami. In kako hočete tedaj doseči uspeh, ko tlačite sami sebe in svoje ter bolj čislate drugodnje in jih podpirate v vsakem slučaju! Ne znate, da sovražstvo ruši domove in zdravje ter vas pripelje do prezgodnjega groba! To je živa resnica.

Evo, pokažem vam dva slučaja, ki sta se zgodila v osmih dneh. Iz vaše sredine je nemila smrt izrgala dvojce mladih življenj. Kateri sem čul, nobeden ni bil pri zaknem slovenskem podpornem društvu. Res žalostno! Tu se je videla vsa sloba stran naših rojakov. Kakšna sta bila ta spreveda!

Jugoslovanska Katol. Jednota
 Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900
 Glavni urad v ELY, MINN.
 GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: MIMAELO ROVANSEK, box 251, Conemangh, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
 Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.
 VRHOVNI ZDRAVNIKI:
 Dr. J. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., NS. Pittsburgh, Pa.
 NADZORNIKI:
 JOHN GOUZE, Ely, Minn.
 ANTHONY MOTZ, 9641 Ave 'M', So. Chicago, Ill.
 IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.
 POROTNIKI:
 GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
 LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
 JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.
 PRAVNI ODBOR:
 JOSEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St., Calumet, Mich.
 JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
 MATT POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.
 ZDRUŽEVALNI ODBOR:
 RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.
 FRANK ŠKRABEC, 8th Yds. 82a, box 63, Denver, Colo.
 GREGOR HREŠČAK, 407 - 8th Ave., Johnstown, Pa.
 Jednotino Glasilo: GLAS NARODA.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče oziralo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog \$200.000 (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnin in smrtnin je že izplačala do \$1.500.000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsek opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo vstanovitve novih. Društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Videležba je bila tako mala, da so morali biti sorodniki za pogrebniške. Ali ni to žalostno! Obzrljemo le nedolžne otročice, ki so izgubili svojega najboljšega prijatelja, ki so izgubili mater. Mati s smehljajem in istinskim je zapustila in izročila svoje diuge otete, ki sam ni v nobeni slovenski organizaciji, akoravno jih je tukaj več in tuzičnih jednot.

Ne pismu teh vrtic zaradi vas ali nas, temveč v korist celega naroda, da se poboljšate in pokažete, da tudi vas nekaj veže v sru do svojeje. Vzemite si za zgled Italijane in Grke.

Mike Vidina,
 1405 St. Bruno Rd.
 Borisove obljube.

Amsterdam, 9. oktobra. — Novi bolgarski kralj Boris je rekel bolgarskemu kabinetu: — Stori bom vse, da izvršim svojo nalogo. Pustil se bom voditi od volje naroda; odvsem bom popolnoma od njegove nianosti; obdal se bom z rodoljubnimi svetovaleci, ki se ne bodo, o tem sem prepričan, nikdar motili, kadar bo narod v nevarnosti.

Dežela ne sme poginiti. Delajmo skupno, polni zaupanja in s samo enim ciljem — za blagor naroda in Bolgarske.

Prejšnji bolgarski kralj Ferdinand Koburski je prišel s svojim sinom Cirilom v Koburg v Nemčiji, kjer se bo za stalno naselil.

Nova Fochova zmaga.

Pariz, 9. oktobra. — Poročnik Rene Fonck je v enem dnevu z 20 minutah izstrelil štiri nemške aeroplane. Foncku je zdaj oficijelno priznanih 70 zmag; v resnici pa je spravil na tla 103 nemške aeroplane.

Izrek znamenitega moža.

Izvajajmo svojo voljo vedno za konitim potom in bodimo zagotovljeni, da se mora vedno na lep način zgoditi to, kar si ves narod želi. Nobena moč na svetu ni tako silna, da bi mogla zabraniti opravičeno željo celega naroda.

K. Havliček.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdrž. državah.

SEJA ILIRIJE.

Zaradi nepricačkanosti zaprek se seja Ilirije št. 23 SNZ. v New Yorku ne bo vršila, kakor je bilo večkrat poročano, v nedeljo 13. oktobra, temveč teden pozneje, t. j. 20. t. m. ob petih popoldne na 62 St. Marks Place, New York.

Pomnožite svoje znanje v naravoslovju.

Narava nam daje mnogo rastlin, katerim je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi ter razpisujem raznovrstne suhe rastline, cvetja, zrnje in korenine, tike, ki zdravijo iz vseh delov sveta. Pisite pa moj brezplačni cenik. Knjiga "Mali domači zdravnik", ki stane samo 25 centov, obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako se naj rabijo. Ne odlašajte, naročite takoj to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR,
 P. O. Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

Boljše zdravljenje za manj denarja.

Profesor Doktor B. F. Mullin

Slovenski zdravnik-spezijalist

411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.

(Naspeti glavni zila. Četrto posojilo ed Smithfield St. Pacific na napli s svojim imenom.)

Jaz sem najstarejši zdravnik-spezijalist za Slovence v Pittsburghu. Zdravim že več kot 38 let bolne moške in ženske. Ozdravim sem že na tisoče in tisoče oseb in morem tudi vas. V zdravljenju raznih boleznih imam največ iskustva. Rabim samo najboljša zdravila. Imam najboljši električni stroj za preiskavanje, potom katerega se vidi celo vaše telo kot na dlan. K meni prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih zdravim. Zdravim razne bolezni uspešno in na naglo. Govorim čisto slovensko. Moje cene so zmerno. Znanstvo na preiskava zastonj. Pridite k meni kot k prijatelju.

Uradno ure od 9 ure zjutraj do 6 ureve. V nedeljo samo od 10 ure zjutraj do 2 popoldne.

Stari oče Zahar

Ruski spisala N. Lihmanova.

— Resnica, krepka deklica. —
si je mislila, — ne dela trušca, se
zastokala ni! Toda v duši ji gori,
gori! Oh, ti revica! — in zvonje
obrne glavo proti nebu, kjer so
že zamigotale nekatere zvezde.
— Evo, — misli si, — umrl je člo-
vek, toda kam je odšla duša? Od-
letela je iz telesa, sedaj, a kam?
Med zvezde? Ali naravnost pred
sodbo? Ker se je že tukaj namuči-
la, ali pa je poklecala v raj? A
kjo je raj? Oj, greh, greh — raz-
kladati takšne misli! A vendar bi
ne škodovalo to vedeti, kajti tu-
di jaz imam dušo, tudi jaz tak-
ko se mi zdi, nisem njen gospo-
dar...

In zavrtivši glavo ter globoko
vzdihnilsi, odide podčastnik k
zdravniku, s katerim se je hoteli
napiti, ker mu je bilo na srečo...
"težko".

Nastasiya je šla po polju tiho,
komaj prestavlja noge.

Mrak je razgrnil svojo odejo
ter zakril revne sotoce. Zaplapola-
li so ognji; okrog njih so se za-
vrtle ženske in iz lonec se se-
jele širiti prijetna vonjava. Ja-
sen ožen je osvetljeval široko
odprto poželjivo oči otrok, pre-
vivajočih se okrog kotliča. Toda
takšnih srečnih ni bilo mnogo: ve-
čina izselnikov je sedela v tihini,
temnih skupinah pri mrzli juhi
iz kvasu, s česnom in hrenom, —
kjer so zvečali skorjice črnega
kruha, posipane s soljo, v re-
du, v vrsti drug za drugim zaje-
mali iz skupne lesene skledice.

Nastasiya se zmerom ni mogla
jokati: tuga ji je stiskala srce.
Brezvestnost je korakala k one-
mu sotoču, kjer je imela kovček,
kateri ji je bil sedaj vse, kar jo
je še vezal k življenju.

Na koncu, pri Malorushih, je še
posebno jasno gori ožen: od
ondot se je čul glasen razgovor in
včasih tudi smeh.

— Evo!
Nastasiya je obstala in se vsa
stresla.

Otožen napev se je ozval iz ne-
dijih prsi. Ne močan, toda me-
hak, prošen glas mladenčev je
izražal besedo za besedo, vlija-
je v dušo izselnikov pesem:
Zapihaj, vetrič, v Ukrajino,
zapuštil sem tam deklino,
zapuštil sem sive oči,
zapihaj, vetrič, o polnoči!

Takoj se je glas peveca pridru-
žil visok, zvonči ženski glas:
Zapihaj, vetrič, v Ukrajino...

Mladostno in radostno sta zve-
nela glasova: zdelo se je, da sta
klicala nekam ter si obljubljala
široko, prosto življenje. To je še
spodbudalo pevece in pesem je
rastla, se širila ter zagrnila celo
polje. V skupinah je umolknil
razgovor, vse je utihnilo.

Koprujenje po zapuščenem roj-
nem kraju, temne gore, koča, v
kateri se je kdo rodil, prijatelj,
svozniki, kateri so tam daleč
ostali, vse se je sprebudilo člove-
ku in duši.

Sedaj pa je v pesmi odmevala
žalost, trpkost, ostudna žalost, ka-
tera je odgnala te ljudi iz one
zemlje, katere so očetje zalivali
s svojim znojem, prisilila jih zapu-
stiti križe na rojstnih grobeh, da
se sedaj brez podpore zavale po
tleh.

Oj, močno, močno trga pesem
srce!...

Brklo se je jokala Nasta ter
prikrala si roko na srce; s trdi-
mi rokavi si otirajo robati starci
oči, stiska se žena k možu, stiska-
jo se otroci k materi na krilo. —
Vsem je tesno pri sreči, vsem je
tudi ta kraj...

Umolknila je pesem, tišina se
je vlegla na polje, ozračje je bilo
polno toplote, razlito po nedogle-
dni nebeski modrini, od koder
jasno in strogo gledajo leskeče se
zvezde na revnega semtertje se
metajočega človeka.

Nasta se približa k svojemu
sotoču: pri vohu je bila rogo-
zovina odgrnjena in na pragu je
sedel vdovec Andrej ter mehani-
čno gladil z roko las triletnega
sinčka, spavajočega mu na kole-
nih.

Nekoliko na desno, pokriti s
pavolnatim ogrtačem, sta ležali
skupaj dve drobni deklici. Pri-
njima je sedel stari oče Zahar,
ter, objemši z rokami suha kole-
na, gledal v nebo.

— Nu, Nastasiya Prokopovna?
— ogovori potihoma vstopivši
Andrej. — Kaj je z očetom?
Deklica je sedla k njemu na
prag ter molala.

Andrej, visok, suh človek, je
imel še le 35 let, pa že se mu je
belilo mnogo las nad ušesi in v
brkah.

Pozorno je zrl deklico.
— Umrl je, — je dejala.
Andrej dvigne roko, ki je bo-
žala fanta, se prekriža in moli.
Stari oče krene k njima glavo.
— Umrl, ali res? Evo, prejel je
plačilo, — in poslednje besede
starčeve so izražale veselje nad
človekom, ki je že končal poze-
meljsko trpljenje.

— Ti grlica pa se nemara jo-
češ? Ni se zgodila nesreča ali po-
škodba, gotovo; dospel je človek
do meje in Bog je poklical nje-
govo dušo, kajti udarila je njego-
va ura... Pride čas — pa pojdem
tudi jaz in ti in dete, ki ga ima
mati na prsih... A žena Andre-
jeva, ki je odšla, zapustivši svo-
je drobne otroke — mar si mi-
sliš, da je bilo to lahko? Ali se
jokaj nad svojim sirovtvom?

— Strie Zahar, mi jutri odide-
mo od tod in jaz tu pustim očeta
ter grob, niti ne bom vedela, kje
bode ležal, — se zjoka Nasta.

— Oh, ti revica! Hočeš mar o-
stati tu? Ali se moreš odtrgati od
krdele? Ne moreš! A čakati jed-
nega človeka? To tudi ne gre, de-
te! Dnevi so seštet, parnik ne
bo čakal.

— Strie, ali me je zato redil in
obskrboval oče, da mu jaz, nje-
gova hči, ne zatiskem oči? Oj,
strie, zarano stečem k mestni bol-
nišnici, padem zdravniku k no-
gam ter ga poprosim, naj mi po-
kaže grob, da dam vsaj križ po-
staviti nanj!

Nastasiya se je zavrtela, tiho
zjokala in zastokala.

Stari oče se dvigne ter položi
Nasti roko na rame.

— Čuj, dete, kaj ti jaz pove-
m. Klicaj je enkrat Odrčenik člove-
ka za seboj, ta pa mu je dejal: —
Jaz pojdem, Gospod, za teboj,
toda poprej naj še pokoljem svo-
jega očeta, ki je ravnokar umrl.

Toda Gospod mu reče: — Pu-
stite živim pokopati svoje mrlce.
— Ali razumeš? Živemu je zapo-
vedal, misliti na svoje življenje
in na svoje izveličanje. Andreje-
va žena mi je bila hči; ni se ji
ljubilo zapustiti svoj rojstni kraj,
toda ubogala je moža — gotovo
jo je srce svarilo — ni vstrajala
na poti in pokopali smo jo v
tujem mestu, niti križa ji nismo
utegnili postaviti — duhovniku
smo pustili denar in ta namen...

Poglej sedaj Andreja, saj je to
izgubljen človek. Katera deva bi
ga neki vzela, vdovec s tremi o-
troci? Namučil se je že dovolj
čez dan, po noči pa še oskrbuje
male otroke, a vendar ne godu-
nja, ker je na svetu in svet je
božje delo. Mi smo tu — svet.

Po teh besedah pokaže starec
z roko na izselnike, pogreznjene
v sen.

— Mrtvega je treba prepustiti
volji božji. Za žalost in solze, mo-
ja draga, je treba imeti dokaj pro-
stege časa, a niti ti, niti jaz, niti
Andrej, niti nihče izmed nas ni-
smo sami za se, vsi smo celota, a
noben drobtina. Ni to la-
reč, izseliti se iz svojega rojstne-
ga kraja, od zibelke in od gro-
ba v tujo, daljno pokrajino, a ra-
di tega, kdor se je za to odločil,
mora korakati po potih Gospodo-
vih, biti v sreči čist, z razumom
pokoren, kajti ti — sedaj nisi več
ti, marveč si — celota ter moraš
nase in na svojo žalost pozabiti
in le jedno misel smeš imeti, ka-
ko se najbolje prilagoditi tej ce-
loti. Delaj, moja draga, muči se,
ne privošči rokam duška, in vsa-
ko tvoje dobro delo bo za očeta
kakor najboljša molitev. Poglej
moje dete, to široko polje, ki je
tako posuto z ljudmi; kolikor pa
je ljudi, toliko je tudi trpljenja,
in ko bi vsi ti kričali skupno od
bolesti, prodril bi nebo ta krič.

— toda vsi molče, vse je pokorno
volji božji. Tako tudi ti ne misli
na se ter vstopi svojo žalost v sploš-
ni človeški žalosti. Kaj ne, da je
tako, Andrej?

— Da, oče, — odvrne Andrej
ter si otare solze.

Starec umolkne. Molči tudi An-
drej in zopet boža fantkovo gla-
vo; molči tudi polje, toda z neba
zvezde jasno gledajo na zadrega-
jočo človeško žalost.

Nesta sedi tiho, ne gane se; o-
solze so se ji posušile. Še le hči
misli na očeta, na se in na svo-
jo zapuščenost, toda besede sta-
rega Zaharja so zaobrile drugam

Stedite z lučjo

V oktobru se bo potisnilo
ure nazaj in tekmo jeseni
in zime bomo izpustili vsak
dan po eno uro svetlobe.
To pomeni, da bo treba
umetno luč prizgati eno
uro prej vsak večer in da
mora razsvetljevalne
družbe požgati več kuriva
za dobavo luči.

Da se tega kuriva ne troši, opremiti svojo trgovino ali
dom s tuzgsten svetilkami. One dajejo največ in najbo-
ljšo luč za najmanj denarja.

The New York Edison Company
At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway
120 Duane Street
10 Irving Place
124 West 42d Street
15 East 125th Street
362 East 54th Street

Varčevalne in vojevarne znamke na prodaj v vse naših uradih.

njene misli; sram jo je bilo joki-
ti in stokati, ko je sedel pri njej
Andrej s tremi otroki.

Domislila si je, kako jih je ljubi-
la njihova pokojna mati Mari-
ja, kako priznani in veseli sta bi-
li deklici, kako zgoreli in po-
pavajoč je bil sam Andrej...

Ogledala si ga je od strani. —
Oh, kako je shujšan in zapuščen,
srca mu je na laktu raztrgano,
ne smeje se več, da, niti glasa
ne da več od sebe.

Mati, mati! — zakliče na-
krat jedna na tleh ležečih deklic.
Na ta klic se zbudi tudi dru-
ga, ki pa ne odpre oči, marveč
pritrdi na nje svoje pesti ter ja-
me žalostno ponavljati:

— Mati, mati!...

Na Andrejevih rokah spavajoč
deček se jame gibati.
— Tiho, tiho, — prigoravja An-
drej šepetaje deklicama, — ni ma-
tate, kaj hočeta? Ali si že-
jen? — vpraša pozorno odkladaje
z rok fantka, toda ta se je že
zbudil in njegov presunljiv jok
se je združil z jokom deklic.

— Oh, moj Bog, moj Bog! —
zastoka Andrej in vzame znova
sinčka.

Nasta pa stopi k deklicama, ju
napoji, položi in pomiri in pri nje-
nem laskavem šopetu, na njenih
gibčnih rokah sta pomirjeni de-
klici kmalo zaspali. Na to, ne rek-
ši niti besedice, vzame Andrej
dečka, pritrdi se ga na prsi, za-
guga na rokah ter potihoma zav-
ije v svoj kožušek, na kar ga polo-
ži k sestram ter zopet prisede k
Andreju.

Andrej je sedel nepremično, po-
ložil si lice v dlan ter težko di-
hal.

— Andrej Ilić! — prične Na-
sta.

— Kaj je? — vpraša potihoma
Andrej.

Nasto jame biti sram; kri ji
šine v lice.

— Žal mi je tvojih otrok.

— Hvala za dobro besedo, Na-
stasiya Prokopovna.

— Ne tako, Andrej Ilić, ne be-
sedo, marveč jaz hočem biti tvo-
jim otrokom mati...

Andrej dvigne glavo.

— Andrej Ilić! — in dekle se
stisne še tesneje k njemu, — vz-
mi me za ženo in jaz jih oskr-
bim...

Andrej poskoči.

— Za ženo? Nastasiya Proko-
povna, ali se šališ, ali kaj? Greh
imaš!... Toda ne, ne šališ se!

Sede zopet na prag, zakrije li-
ce z rokami in se zjoče.

Nastasiya je tudi jokala.

— Sirote smo, Andrej Ilić, s
teboj, pa tudi tvojih otroci so si-
rote, toda skupno...

— Torej se ne šališ? Mož bes-
do — vzameš me? Mojim otrokom
hočeš biti mati? Gospod Bog!...

Presveta, prečista Devica! Torej
po vendarle dospel solze sirot
pred Gospoda; gotovo je pokojna
žena prosila za nes. Nasta! Na-
stenka! Moj zlatokristni tiček, mo-
ja nebeska cvetka!

Po teh besedah objame deklico
ter jo pritrdi k sebi.

Dospela na novo mesto, poro-
čiva se, skupno si postaviva koč-
delo, bova po dnevu in po noči,
revščine se ne sme dotakniti na-
njinega praga, toda tebe — pri
teh besedah se skloni deva k uš-
su, — hočem ljubiti kakor nebe-
škega angelja. Oh, Nastenka,
Nastenka, kamen si odvalila od
mojih prs, naj te za to Gospod
blagoslovi! Skupaj bova molila
za večni mir duše tvojega očeta,
pa tudi otroci bodo molili.

In do samega jutra, ko je že
zarja jasno zasvetila, sta sedela
na pragu objemajoča se Nasta in

Andrej ter se nista bala, da ju
vidijo ljudje.

Čisti sta bili njuni sreči čiste
misli; v jedno radost sta se zli-
dive žalosti, svojo ljubezen pa, —
nalik majhni celici — sta razpela
nad glavami otrok.

Ko je o svitu začel Zahar o za-
roki, se je veselo in prešerno na-
smejalo. Sam človek v trpljenju
je kakor biljka na polju; veter
je s korenino vred izruje, toda
celota (družba), to je kakor ska-
la, ob kateri se razbije vsaka ža-
lost.

— Kam greš sedaj, Nastasiya?
— jo vpraša, videč, da si deva
skrbno zavezuje roke na glavo.

— V mesto, deček. Vsaj tej
zemlji se še poklonim, v katero
mi pokopljejo očeta.

— Ne muči se preveč, ne jo-
kaj, Nasta.

Deva se je le smehljala.

— Oče ve, da nimam časa žalo-
vati; čez tri ure se jamemo seli-
ti na tado; jaz pa moram še ob-
leko oprati sirotam.

(Konec.)

Hugo kot prerok

Tekom nekega nagovora na mi-
rovnem kongresu v Parizu l. 1849
je Viktor Hugo, slavni francoski
pesnik napovedal vnaprej "Zdru-
žene države Evrope" z besedami,
katere hočem navesti spodaj. Po-
znejša uloga Nemčije v zgodovini
narodov, posebno pa tatvina Al-
zacije in Lotariške leta 1871 ter
njena drakonska politika tekom
zadnjih stih let, pa ne pušča
nobenega dvoma glede stališča
Hugo-ja z ozirom na Nemčijo kot
članice družine narodov, če bi Hu-
go še danes živel.

Sloviti pesnik je rekel takrat:

— Prišel bo dan, ko se boste ti
Francija, ti Rusija, ti Italija, ti
Anglija in ti Nemčija, sploh vsi
narodi kontinenta in to brez iz-
be posebnih značilnosti in slavne
individualnosti, združili v višjo
epoto ter stvorile evropsko bra-
tovščino, kot se je združilo Nor-
mandijo, Bretansko, Burgundsko,
Lotariško, Alzacijo in sploh vse
francoske province v Francijo.

Prišel bo dan, ko bo vojna prav
tako nemogoča videti med Pari-
zom in Londonom, med Petrogra-
dom in Berlinom, kot je nemogoča
med Rotenom in Amiensom, med
Bostonom in Philadelphijo.

Prišel bo dan, ko se bo kroglice
in bombe nadomestilo z voljavami,
s splošno volilno pravico naroda,
s posvečeno razsodbo velikega su-
verena senata, ki bo za Evropo
to, kar je parlament za Anglijo,
kar je državni zbor za Nemčijo in
kar je zakonodajna zbornica za
Francijo.

Prišel bo dan, ko se bo kazalo
top v naših muzejih kot se kaže
sedaj mučilno orodje in ko se bodo
ljudje čudili, da so mogle take
stvari obstajati.

Prišel bo dan, ko bomo videli,
kako si ti dve veliki skupini —
Združene države Amerike in
Združene države Evrope, — gle-
data lice v lice ter si podajati roke
preko oceanov, izmenjujoč svoje
protekte, svojo trgovino, indu-
strijo in umetnost. Njih ženji bo
čistil pušave ter izboljševal stvar-
stvo pred očmi Stvaritelja.

In vse Francoze, Angleže, Nem-
ce, Ruše, Slovence, Evropejce in
Amerikance vprašujem, kaj mora-
no storiti, da se pospeši prihod
tega velikega dne? Ljubite drug
druga, ljubiti drug drugega v
tem velikem delu pomirjenja je
najboljša pot, kako pomagati Bo-

gu. Bog hoče, da se njegovo naj-
višje voljo izpolni.

Znana stvar je, da so na vse mi-
rovne konference, ki so se vršile
dosedaj, poslali Nemci največ svo-
jih zastopnikov, namreč v primeri
z drugimi narodi. Zastopniki nem-
škega naroda so se na sanjav in
meglen način ogrevali za svetovni
mir in za bratstvo med narodi.
Med temi so bili tudi nemški soci-
jalisti, ki pa priznavajo socijali-
zmi toliko časa, dokler niso ogro-
ženi imperijalistični cilji vladajo-
čih razredov nemškega naroda.
Resnina nemška narava pa je
prišla takoj na površje, kakor hit-
ro so nemški militaristi napoveda-
li vojno celemu svetu. Takrat so
socijalisti prekosili celo jun-
kerje v svojem vojnem razpolože-
nju in podpiranju satrapov v la-
Hindenburg in Ludendorff. V ho-
doci ligi narodov bodo imeli tudi
Nemci svoje mesto, a do takrat se
more v Nemčiji marsikaj izpreme-
niti ter bo predvsem treba odstra-
niti one, ki so nakopali v sedanjih
vojni svetu toliko gorja. V dru-
gačem slučaju bo ostala namera-
na liga narodov utopija, to je
sanje, ki se ne morejo nikoli
uresničiti.

Poroča se, da se je posvetil pre-
jšnji bulgarski kralj Ferdinand
studiju botanike, ki ga je veselila
že od nekdaj. Ta posel je manj
nevaren kot delati zdrabže med
balkanskimi narodi ter podpirati
nemške ambicije po svetovni na-
vladi. Upamo, da bo doignost
Ferdinand dosegel na tem polju
večje uspehe kot jih je dosegel na
polju diplomacije in državniške
umetnosti.

Pismo legionarja

Camp Wadsworth, S. C.

Frosin Vas, da mi dovolite, da
se zopet oglasim iz naše camp-
e, ker sem pisal malo pisma v Vašem
listu zadnji pot in naši fantje tu-
kaj hočejo, da napišem zdaj malo
več.

Kakor v več vojaških campih,
tako tudi pri nas se je opazilo pri-
služenje španske influence in tako
je vstavljen ves promet med me-
stom in campom. Ali nas to prav
malo briga, ako smo v mestu vsak
dan ali ne. Ako stojimo tukaj in
ne gremo ven iz campu, si priha-
njamo denar za slabše čase.

Sedaj je čas, da si vsak ameriški
državljan in vsak zavezanec Ju-
goslovan kupi Liberty bond četrtega
vojnega posojila. Vstanite, Slo-
vence in vsi Jugoslovani, kupite
Liberty bonde, ker s tem si bode-
te kupili svobodo in ne samo sebe.
Poglejte naše brate pod habsbur-
škimi jarmom. Vsi Jugoslovani se
borijo za svobodo, po kateri bre-
penijo že toliko sto let. Sedaj je
čas, da si dobijo svobodo. Ako jim
ti ne boš pomagal, ki si njih brat
po jeziku, in krvi, kdo drugi jim
bo? Ti vidiš, da se zavezniki bo-
rijo za svobodo malih narodov v
Evropi. Zdal je čas za to. Ako si
pravi Jugoslovan, stopi na noge
in pomagaj svojim bratom do svo-
bode! Poglej svoje severne brate

— Naprej, zastava Slave,
Na boj, junška kri,
Za blagor očetjine
Naj puka govorila!

Pozdrav vsem Slovence in Ju-
goslovanom!

Mech. John L. Marolt,
1st Prov. Company, Slave Legion,
Camp Wadsworth, S. C.

**Nova moč,
novo zdravje
nova čista kri,
za tri cente.**

Ako imate slabe žilce, imate bole-
čine v želenih in v lednicah, ako ste slabi,
izčrpani, ne morete spati, ako se vam
zapira, imate slabost, ako imate bole-
čine v križu, ako vas pogosto boli gla-
va, ako je vaša kri pokvarjena, nečista,
nikar ne trosite denarja za zdravila,
kateri ne poznate, temveč pošljite nam
znakmo za 3 cente v pismu, naslov in
mi vam bomo z obrabo pošto povsem
zastonj in brez vsake obveznosti od
vase strani poslali naše popolno iz-
čistil, zdravilnih trav sestavljeno pri-
rodno zdravilo

JUVITO
Naslov: JUVITO LABORATORY,
South Hall Branch 5, PITTSBURGH,
PA.

SLOV. DELAVSKA **PODPORNA ZVEZA**

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908. Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:
Predsednik: IVAN PROSTOR, 1008 Norwood E. 2., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 118, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ZELA, 6802 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Vom. blagajnik: ANTON HOČVAR, R. F. D. 2, Box 29 Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik odbora: JOSIP PETERNEM, Box 94, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1128 Fabyan St., City View, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠNJI, 635 E. 19th St., Cleveland, Ohio.

POBODNI ODBOR:
Predsednik poroč. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mitchell, Pa.
1. poročnik: FRANK TEROČIČ, R. F. D. 8, Box 144, Fort Smith, Ark.
2. poročnik: JOSIP GOLOB, 1216 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEHOVNI SKLADNIKI:
Dr. JOSIP V. GRAHNE, 642 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:
"GLAS NARODA", 62 Cortland Street, New York City.

Ocenjena društva, osiroma njih uradniki, so uljudno prošni, pošljati
vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar
naj se pošlje edino potom Poštih, Expressih, ali Banknih denarnih
nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se
naslovijo: Blaž Novak, Tittle Trust & Guarantee Co. in tako naslov-
ljene pošljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega taj-
nika take pomanjkljivosti, naj to nemudoma nasmanijo uradu glavnega
tajnika, da se v prihodnje popravi.

Slovane in ravna se po njih. Oni
ti hočejo pomagati in vsi naši za-
vezniki. Ali ti ne boš sprejeti roke,
katera vodi tebe in vse naše brate
Jugoslovane do lepe svobode!

Videl sem veliko Slovencev tu-
kaj v Ameriki, lepi naši novi do-
movini svobode. Ako ga vpraša-
š, kaj je, ti ta odgovori, da je Av-
strija, ako pa še bolj ljubi suženj-
stvo, ti bo odgovoril, da je Ger-
man. Sram budi vsakega Slovana,
kateri se sramuje svojega slovan-
skega naroda! Zakaj pa se sramu-
je? Zato, ker je suženj in misli, da
mora služiti svojemu tlačitelju in
zatratiti našega naroda.

Sedaj je čas, zato ne zamudi te
lepe prilike, katera ti prav lepo
kaže pot do svobode Slovanov.
Vstani ter otresi se tega krutega
dvoglavca oja habsburškega in
še hujšega zatratila Slovanov, to
je krute Nemčije!

Strie Sam ti daje lepo priliko,
da vstopiš v njegovo armado.
Tudi ti hoče dati častnike, ki go-
vorijo slovenski jezik. Zato ne za-
mudi ter pomagaj mu. Ako se ne
moreš vojskovati, kupuj Liberty
bonde.

NAD VINARJEM

Spisal L. Dubree. — ZA "G. N." J. T.

V temni kuhinji napolrazstreljene kmečke hiše je ležal na klopi mlad letalec. Šrapnelci drobec mu je raztrgal meso nad kolenom, ko se je nahajal visoko v zraku v spremstvu poročnika in opazoval sovražnikove postojanke.

Letalec ni spal. Dobro obvezana rana ga ni bolela. V kuhinji ni bilo nobenega človeka. Čudno, ali se je bal, ali kaj je bilo? Nekaj ga je težilo, nekaj ga je mučilo. Sree mu je močno utripalo, čutil je, kako mu sili kri v sene in kako se mu pojavlja na čelu mrzel pot. Sen ce v kuhinji so se mu zdele kot da so podobne temnim težkim oblakom, ki se neprestano izpreminjajo in postajajo slednjič velike pošasti, ki mu teže prsa.

Iz grla se mu je izvil vzklík, zamahnil je z roko in se skušal zravnavati. Nekoliko se je bil dvignil, zatem je pa brez moči zopet o-mahnil na klop.

Tedaj so se pa vrata odprla. Vstopil je stotnik njegovega oddelka. In za njim je prišel vojak z brlečo svetilko ter je postavil na ognjišče.

— No, kako je, gospod poročnik? — je vprašal stotnik veselo te sedel poleg njega.

Letalec je mukoma obrnil glavo.

— Dobro, gospod stotnik, da ste prišli. — Stram me je, toda po vedati moram, bojim se.

— Bojite se?

— Ne vem, če se ravno bojim, toda vem, da je bilo nekaj veli kanskega, nekaj ogromnega, nekaj, česar ni mogoče opisati. ... Do bro, gospod stotnik, da ste prišli.

— Neumnost! — Ali niste slišali, kaj sem vas vprašal? — Kako se počutite, gospod poročnik?

Letalec se je nasmehnil.

— Poročnik?

— Da, moj fant. — Poročnik ste, čeravno ste stari šele osem najst let. Ravno kar je prišlo povelje iz glavnega stana. — In to je svetinja, hrabrostna svetinja. — To je bil izborni polet. Na podla gi vašega poročila se nam je posrečilo uničiti dvajset nemških bate rij. — Zlodja, človek bi vam zavidal.

— Hvala lepa, gospod stotnik.

— Kaj, hvala lepa? — Ali niste veseli? — Mi se vam moramo za hvaljevati, ne pa vi nam.

— Saj sem vesel in zadovoljen, gospod stotnik.

— Ali vas še boli noga?

— Ranjeni letalec je odkimal.

— No, vidite. — Saj pravim, to so fantje. Dvajset baterij to ni nikak šala.

Mladi letalec se je zaval.

— Gospod stotnik — — — To se je glasilo kot dolgo zadrževan klie, kot izbruh silne notranje bolesti kot zadnji glas prestreljene trobente. — Zatem je pa o-mahnil zopet na klop.

Stotnik ga je prijel za roko in poklical vojaka. Vzel je čašo in je napolnil s šampanjem.

— No, sedaj pa pijte. — Malo mrzlice imate, drugega nič.

Letalec je izpraznil do dna ter vrnil čašo stotniku rekoč:

— Še enkrat, gospod stotnik.

— Tako je prav, fant. To vas bo okrepčalo. — Le dobro spite. — Jutri bom prišel zopet pogledat.

Bila je temna noč. Mladi letalec se je sredi spanja zaval in se prebudil.

Čudno, ta strah, ta groza v sru. Na stolu poleg klopi je stala svetilka in žalostno razsvetljevala prostor. Rmena luč je delala sen ce, sence so se pa izpreminjale v velike pošasti. In pred letalecvinimi očmi so se začele vrstiti slike, ki jih je videl na svojih poletih. Z žes leno energijo je vpregel svoje misli, da so krožile kot orel nad svo jimi žrtvami. Ničesar drugega ni živelo v njegovih možganih kot edino le to.

Zgodaj zjutraj se je bil podal s poročnikom na polet. Motor je ropotal svojo bojaželjno melodijo. Železne mišice stroja so drhteli v pričakovanju dolgega dela, krog ogromnih silnih peroti je pa kro žil jutranji veter svojo pesem. Krasno in pomosno kakor orel, ki se zaveda svoje moči in si je svast svojega cilja, se je dvignil zrak o plov. Krožil je v velikih spiralah proti nebu in ko je bil enkrat do volj visoko, je šinil kakor pšica proti severu.

Daleč tam spodaj so bile vrste francoskih strelnih jarkov in za njimi dolge vrste topov. Stroj je letel proti severu. Železno srce železnega ptica je trepetalo, njegove peroti so rezale zrak. Nad vsem tem je bil pa sinji nebesni oblak.

Vedno višje, vedno višje, tisoč, dvatisoč metrov.

Vrste strelnih jarkov so bile podobne črnim nitim, baterije ma lim točkam.

Takrat je pa poročnik zakričal. Čeravno je bil tik poleg nje ga, se mu je zdelo, da prihaja iz silne dalje, iz neskončnosti glas: Nemški strelni jarki! Ali jih vidite?

Zrakoplov je pa letel naprej.

— Artilerijske postojanke. Vseled piskarja vetra in ropotanja motorja, je prišel poročnikov glas ves raztrgan do njegovih ušes.

— Dol!

V ozkih elipsah je padal stroj. Poročnik je iztegnil roko, v kate ri je držal signalno bombo. Njegova roka se je stresla v ritmu mo torja, Bomba se je vnela in padla. Med zrakoplovom in med nemš ki baterijo je nastal velik steber črnega dima.

— Kvišku!

Letalec je obrnil višinsko krmilo. Stroj se je vzpel kakor komi, katerega se potegne z vsa silo za uzdo in se je začel v ozkih krogih dvigati.

Bil je skrajni čas. Kajti steber dima je že dal francoski artiler iji znamenje, kje je skrita nemška baterija. Tik pod aparatom so začeli pokati šrapneli, iz belih dimov je brižgala črna železna toča.

Toda onadva nista slišala, če je aparat zadet ali ne. Ropotanje motorja je prevladovalo vse druge glasove.

Tako je šlo od baterije do baterije. Črne zastave dima so kaza le francoskim baterijam cilje, kazale so jim, kje je skrit sovražnik. Kjerkoli je dosegel dimnati steber zemljo, tja je čez par trenutkov bruhalo iz francoskih topov.

Zastonj so si nemški artilerijci prizadevali izpremeniti svoje postojanke, brezuspešno so obstreljevali zrakoplov. Signalne bombe so padale in dajale znamenja v podobi črnega dima.

Včasih sta bila le dve do tri sto metrov nad sovražniško po stojanko in sta natančno videla smrt in razdejanje. Slišala sta obzr ne klice, videla sta, kako je raznažalo po zraku telesa in dele teles nemških kanonirjev.

Zdelo se jima je, kot da bi strašna kosa kosila med Nemei. In za katerokoli mesto sta poslala z bombo črno znamenje, tja je segla kosa in začela s svojimi strašnimi delom.

Videla sta mrtva telesa, ležeča preko lafet, videla sta podivjane konje, krvaveče iz kot pest širokih ran, videla sta častnika, ki je pri tislil na sence revolver in izprožil.

In vedno nove žrtve. Jrdje kot sta onadva, ubogi mladi lju dje, ki so se še pred kratkim, veselili življenja.

(Pride še.)

Nervozni ljudje

Nervoznost je moderna bolezen. V starih časih, ko pehanje za delom in denarjem se ni bilo tako zelo razširjeno, kakor pa danes, ko so ljudje živeli v okvirju svojih sredstev, zmerno, pravilno in redno se je ner voznemu sestavu posvečalo mnogo več pažnje in počit ka, vsled česar živeli niso trpeli in ljudje niso vedeli, kaj je nervoznost.

Danes pa je resnica, da prevelika naglica, katere spremlja vsa pota našega življenja, naravno vodi do oslabelosti celega sistema in zaradi tega živci trpe kar največ. Ali se ozirate po odpomoči? Lahko si jo najde te. Prenehajte za trenutek s preveliko naglico, ojačite nervozni sistem s tem, da rabite

Severov Nervoton

(Severov Nervoton), ki je izborno zdravilo za utrje ne živce, dobra hrana za preobloženi nervozni sistem in mazilo za celo človeško telo. To je idealna pomoč pri zdravljenju duševne potrtosti, ako ni spanca, pri nervoznem izprljanju, histeriji in nervoznosti.

Dobiva se v vseh lekarnah. Cena \$1.25 steklenica.

Severova družinska zdravila se prodajajo povsod po lekarnah. Ako jih ne morete dobiti, naročite naravnost pri nas. Toda najprej vprašajte v vaši lekarni. Zahtevajte Severova zdravila. Drugače pa pošljite pravo svoto z naročilom naravnost na

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Slike iz zadnje ruske-poljske revolucije

(Nadaljevanje.)

Nekoga dne sem šel po ulici ter se v nekaj zaustil. Kar zaslišim isto poleg sebe nek močan glas:

— Kako pa, da vi tukaj?

Pogledam in zagledam svojega starega prijatelja in znanca, nekoga uglednega duhovnika, ki se peča zelo intenzivno z različni javnimi zadevami. Ni še vedel ničesar, da sem prišel v Varšavo in se je jako začudil, ko me je srčal na ulici.

Pozdravila sva se in govorila nekoliko, potem me je pa gospod prekinil:

— Oprostite, meni se mudi! Toda jako bi bil vesel, ako bi me hoteli obiskati danes zvečer. Ob osmih vas bom pričakoval.

Jaz mu objubim in tako se posloviva.

Ob osmih zvečer se res odpravi m k dotičnemu gospodu. Mislim, da ne bo nobenih drugih gostov, ampak da sem povabljen samo na neko privatno kramljanje.

Ko pa pridem k gospodu, izvem, da pričakuje še več drugih gostov ter mi pove nekaj imen. Med njimi začujem tudi ime neke jako visoke postavljene ruske uradne osebe.

Ko začujem to ime, se skoraj ustrašim in spregovorim:

— Toda vam je znano, da ne stojim tukaj na posebno trdnih nogah. Moj potni list ni nič posebno blagodatnožen ter nimam nobene ga vzroka, stopati preveč v stiko z uradnimi osebami.

Gospod se pa nasmehne in reče:

— Nič se ne bojite in propustite to meni.

Njegove besede so me seveda popolnoma pomirile in odslej me je gnala samo še radovednost, spoznati tega gosta.

Polagoma so pričeli prihajati gostje; gospodar me je predstavil in razgovarjali smo se dalje v salonu, dokler se ni sešla vsa družba. Vsi smo že bili, samo dotične visoke osebe je še manjkalo. Naš gospodar ni vedel, ali bi nas peljal v obednico ali pa pričakoval dalje svojega gosta. Slednjič je stopil k telefonu in vprašal nekam telefonično. Potem se je pa zopet vrnil k nam ter nam sporočil: Dotični gospod je nekaj zdravčan ter ne more priti takoj. Naj se use demo k večerji, on pride pa nekoliko pozneje.

Meni ni bilo tega odgovora čisto nič žal. Nasprotno, še ljubše bi mi bilo, ako bi telefoniral, da sploh ne pride.

Gredel v obednico ter se usede mo. Jaz sem sedel gospodarju na levi, na njegovi desni je bil pa prazen prostor. Tukaj, ravno meni nasproti, je bilo pokrito za dotično uradno osebo.

Ko smo bili sredi večerje, se odprlo vrata in v obednico vstopi s širokim, presrečnim smehljajem dol

tekle hitro in bilo je že daleč po polnoči, ko smo se pričeli razhajati. Naš gospodar nas je spremlj do vržnih vrat, odklenil vrata in voščil lahko noč.

Ko sem stal na ulici, pristopi k meni dotična visoka uradna oseba. Meni me vpraša:

— Na katero stran pa vi?

— Proti Maršalkovski.

V takem slučaju imava nekaj časa skupno pot. Ali vas smem po vabiti v svoj voz in se bova peljala skupaj do tramwaya?

Jaz sem vljudno sprejel njegovo poudobno ter sedel k njemu v voz. Moral sem sedeti na njegovi desni strani ter izkazoval mi je vsemogo če vljudnosti. Tako me je pri peljal do postajišča tramwaya, veli kolizna postajišča konje, zlezel sam z voza in čakal z menoj, dokler ni prišel prvi tramway. Po mojem mi je že vstopiti v voz ter se je od mene prisrčno poslovil. Jaz sem se odpeljal dalje s tram wayem, on pa je sedel nazaj v svoj kočijo ter se odpeljal v drugi smeri. Videla se nisva nikdar več.

Taki in podobni slučaji so mi dokazali, da je zasebno obveščanje z ruskimi ljudmi jako lahko. Z go stoljubnostjo in vljudnostjo jih lahko pridobijo popolnoma. Jako pa razdražiti Rusa, ako se sklieu je pri njem na svoje pravice ter postavna določila. To je upor, ki ga je treba zatreti, sodi on. Si roka ruska narava sploh težko prenaša ojuice raznih določil ter prepisov. Celo pri sodnji boš ve liko težje opravil, ako se boš sklieval na dobrote in usmiljenost sodnika, kakor pa na določila pa ragrafov. Pravijo, da je nek sod nik, ko se je obtoženec sklieval na paragrafe zakonika, vzle knji go postav, ki je ležala pred njim na mizi, se manjo vsedel in rekel:

— "Ved, gdje zakon!" (Poglej, kje je postava!)

Povedal sem čitateljem ta doko dek, da boljše razumejo razmere in la jako dobre volje in se očividno tis, na katerih se razvija podže butila popolnoma domača. Ura je mojsko delovanje revolucije.

Kot pomoč pri zdravljenju različnih bolezni naj se vzame Severov Življenski balzam. Odstrani zaprtje, ojači cel sistem, pomaga zdravemu delovanju jeter, odstrani slabosti in slabo prebavo. Cena 85 centov.

Glavobol zahteva takojšnjo pomoč. Pomnite, da Severov balzam pravi za glavobol in posledno pomagajo v takih slučajih. Cena 25 centov.

Izpuščaj srbi, spali in dela mnogo muk bolniku. Odstrani ga s tem, da rabite Severovo mazilo zoper kožne bolezni, ki je izvrstno mazilo za srbenje in sluzne izpuščaje. Cena 50c.

Trpeče žene naj poskusijo Severov Regulator, kajti vemo, da jim bo materialjno pomagal in jim bo dal novo moč in silo. To je dobro preskusiti in pravi prijatelj trpečih žen in mladih deklet. Cena \$1.25.

Zdravilo milo naj bi bilo v vsaki družini. Severovo zdravilo milo čisti, topi in zdravi kožo ter pomaga pri otroških in dojenčkovih kopelih. Je tudi dobro za britje in umivanje. Cena 25 centov.

Zaprtje se ne sme nikdar zanemariti. Severove pilule za jeter pomagajo odstranjati vsako zaprtje in s tem preprečijo druge bolezni, ki bi drugače nastopile. Cena 25 centov.

V zadnjem času so atentati po nehal, ožračje je postalo mirnejše in častniki niso poročali več toliko o raznih pojavih revolucionarnega gibanja.

Samo en dogodek se je izvršil v sledenču času, ki je močno razburil javnost in za katerega sem izvedel od najbližjega očividca.

Brat Radčevske je imel veliko posestvo neke na Beloruskem. Nekdo je prišel njegov oskrbnik v Varšavo. Bil je to starejši gospod, nekoliko manj kot srednje rasti, toda jako debel, vesel in do brodušen človek, menda jako priključen v raznih gospodarskih zadevah, toda ne posebno pogum en. Imel je v mestu mnogo raznih opravkov in je ves dan hodil po Varšavi, stanoval in obedoval je pa pri grofici. Znal je dobro govoriti in nas je s svojim pristnim domačim humorjem vedno iz vrstno zabaval.

Nekoč je pa prišel domov ves izvensebe, da v prvem trenutku nismo vedeli, ali se mu je zmešalo, ali ga je zadela kaka strašna ne sreča ali kaj. Ako bi ne imel tako zdrave in krepke narave, bi gotovo močno zbolel, tako se je pa po lagoma spet poživil in prišel k se bi. Potem nam je pa povedal, kaj se mu je bilo prigodilo.

Sel je iz delavskega predmestja Praga in je hotel čez veliki železni most, ki pelje čez Vislo in družji Prago z Varšavo. Ko je hotel stopiti na most, je pristopil k njemu nek mlad človek in mu rekel:

— "Ne hodite čez most; bodo stre ljali!"

(Dalje prihodnjič.)

Vsi v armado lastnikov Liberty bondov!

Zelim izvedeti za moje prijatelje: MARJO SVETLIN in JOŽE FO VELKOVH. Doma sta iz vasi Djanče na Gorenjskem. V Ameriki bivanja nad 5 let in se nahajata nekeje v New Yorku. Ker jima imam poročati neke važne stvari, zato prošim, da se mi zglasita. — Mary Pehlin, 2815 W. 10th St., Indianapolis, Ind.

(11-14-10)

V NEW YORKU DOBI DOBRO SLUŽBO SLOVENKA.

Njeno glavno opravilo je paziti na dva otroka. — Plača dobra. — Službo lahko nastopi takoj. Ponudbo pošiljate na naslov: "SLOVENKA"

82 Cortlandt St., New York City.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializiran v Pittsburghu, ki ima 30 letne izkušnje v zdravljenju vseh vrstnih bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializiran v Pittsburghu, ki ima 30 letne izkušnje v zdravljenju vseh vrstnih bolezni.

Vse možne bolezni zdravim po skrupulozni metodi. Kakor hitro opazim, da vam bolezen zdravim, se hitro odločim, da vam jo zdravim in jaz vam se bom s tem posvečim.

Hydrocele ali vodna kila zdravim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni moških, ki povzročajo bolečino v križu in hrbtu in včasih tudi pri pujanju vode, zdravim v 30 urah.

Reumatizem, urganje, bolečina, vnetje, artritisa, škrofo in drugi težki bolezni, ki nastanejo v lednici, v kolenih in v hrbtu, zdravim v 30 urah.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Jaz zdravim masturipijeno kri, masline in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in ledocu, rmenico, revmatizem, katar, slabo žilo, navduho itd.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Uradna ura: vsakdan od 9. ure zjutraj do 5. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 5. ureve; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 5. ureve. Pridite k meni, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

IŠČEM SLUŽKINJO

za pomoč v kuhinji. Na starost se ne oziram. Plača po dogovoru. — Frank Sluga, Box 185, West Line, Pa. (11-12-10)

Rad bi izvedel za ANO TRŠAR, bivajočo pred štirimi leti v New Yorku. Prosim, da se mi javi, ali če kateri rojakov ve za njen naslov, naj mi naznači. Iščem jo radi nekoga pisma iz starega kraja. — F. Stupica, 1099 East 64. St., Cleveland, Ohio. (9-11-10)

Iščem svojo sestro MARIJO omoženo GRENC. Doma je iz vasi Srednje Radence, pošta Stari trg pri Kočevju. Pred desetimi leti se je nahajala v Ralph, Mich. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznači nje naslov, ali naj se pa sama oglasi svoji sestri Maggie Hvala (rojena Štetič), 845 East 139. St., Cleveland, Ohio. (10-12-10)

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR.

Naročnikom in prijateljem naznanjamo, da bo tekom par dni izšel Slovenski Koledar. Cena mu bo 40 centov s poštnino vred. Za radi pomanjkanja raznih tiskarskih potrebščin, posebno pa zaradi papiroja, ga bomo tiskali le omeje no število. Kdor ga hoče imeti, naj ga naroči takoj. Koledar bo predvsem velikega informativnega pomena in bo razen natančnega opisa vojnega položaja vseboval